

AGROBIZNES, FAN VA TEXNOLOGIYALAR

ILMIY-AMALIY
ELEKTRON
JURNALI

Агробизнес, наука и технологии

Agribusiness, science and technology

№ 083688

ISSN:
3060-5245

Toshkent-2026

Platform & workflow by
OJS / PKP

BOSH MUHARRIR

Oblomuradov Narzullo Naimovich – i.f.d. (DSc), professor.

Bosh muharrir o'rinbosarlari:

Islamov Soxib Yaxshibekovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Sultonov Kamoliddin Sadriddinovich – q.x.f.d. (DSc), professor.

Farmonov To'liqin Xayitmurodovich – i.f.d. (DSc), professor.

Muharrir:

Beglayev Uchqun Xurramovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent.

Tahrir hay'atining xalqaro a'zolari:

Kusainov Xalel Xaymullayevich – i.f.d. professor (Qozog'iston davlat texnologiya universiteti)

Vilija Aleknevičienė – i.f.d. professor (Universitet Vitovta Velikogo)

Gilbert Ludwig – professor, (Jamk University of Applied Sciences)

Bobojonov Ixtiyor Baxtiyorovich – i.f.d. professor (Germaniyaning Leybnits nomidagi Markaziy Osiyoda qishloq xo'jaligini rivojlantirish instituti (IAMO))

Daiva Makutenene – professor, (Vilniaus Magnus universiteti, Litva)

Xaitboyeva Nargiza Alikulovna – i.f.d. dotsent (Tojikiston davlat huquq, biznes va siyosat universiteti)

Tahrir hay'ati:**08.00.00-Iqtisodiyot fanlari:**

Gulyamov Saidasror Saidaxmedovich – i.f.d. (DSc), professor;

Saidov Muxammad-Ali Xakimovich – i.f.d. (DSc), professor;

Rustamova Iroda Baxramjanovna – i.f.d. (DSc), professor;

Ochilov Ilhom Sayitqulovich – i.f.d. (DSc), professor;

Askarov Nazimjon Niyozovich – i.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Altinbek Yangibayevich – i.f.d. (DSc), professor;

Boltayev Abror Sayitmuradovich – i.f.d. (DSc), dotsent;

Abduvasikov Abduaziz Abdulazizovich – i.f.n. professor;

Mamadiyarov Dilshad Uralovich – i.f.n. dotsent;

Achilov Mashrab Ulug'bekovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Galimova Feryuza Rafikovna – i.f.n. dotsent;

Odilova Dilnozaxon Barnayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Yangiboyev Dilshod G'ulomovich – i.f.f.d. (PhD);

Saidova Dildora Nurmatovna – i.f.n. dotsent;

Dexkanova Nilufar Sagdullayevna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Roziqov Jahongir Mustaqim o'g'li – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Boltayev Nurali Shiramatovich – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Ibragimova Madina Ismoilovna – i.f.f.d. (PhD), dotsent;

Javlijev Nuriddin Bektemir o'g'li – i.f.f.d. (PhD).

06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari:

Shokirov Alisher Djuraboyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Mardanov Husniddin Xolbozorovich – q.x.f.d. (DSc);

Abdiyev Fozil Rashidovich – q.x.f.d. (DSc);

Sattorov Maqsud Axtamovich – q.x.f.d. (DSc);

Yuldashov Nurbek Ergashovich – v.f.d. (DSc);

Xalmirzayev Dilmurad Kamilovich – q.x.f.d. (DSc), dotsent;

Namazov Ixtiyor Choriyevich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Xudayqulov Jonibek Bozarovich – q.x.f.d. (DSc), professor;

Eshonqulov Jamoliddin Saporboy o'g'li – q.x.f.d. (DSc), professor;

Abdullayev Anvar Kodirullayevich – b.f.n., katta ilmiy xodim;

Atabayev Ma'ruf Maxmudovich – q.x.f.n. professor;

Safarov Asqar Asadullayevich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Mustafakulov Davron Mamatqulovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Kasimov Botir Sadriddinovich – q.x.f.f.d. (PhD);

Akramov Umidilla Ikramdjanovich – q.x.f.n. dotsent;

Elboboyev Abdug'ani Shuxrat o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Muxammadov Yo'ldoshbek Akmal o'g'li – q.x.f.f.d. (PhD);

Maxmudova Shaxnoza Abdufattaxovna – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent;

Idrisov Xusanjon Abdujabborovich – q.x.f.f.d. (PhD), dotsent.

MUASSIS

Toshkent davlat agrar
universiteti

ALOQA UCHUN MA'LUMOTLAR

Manzil: Toshkent viloyati, Qibray tumani, Universitet ko'chasi, 2-uy.

Jurnalning telegram manzili:

t.me/agrobiznes_elektronjurnal

E-mail: licht-1989@mail.ru

Jurnalning rasmiy sayti:

<https://www.agrobiznesjournal.uz>

Tel: +(998) 93 439 30 00

JURNALNING ILMIYLIGI:

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 30.11.2024-yildagi
№364/5-sonli qarori bilan
08.00.00-Iqtisodiyot fanlari
bo'yicha, 08.05.2025-yildagi
№370/5-sonli qarori bilan
06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari
bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy
ilmiy natijalarini chop etish
tavsiya etilgan milliy ilmiy
nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

Elektron nashr, 973 sahifa.
E'lon qilishga 2026-yil
30-sentabrda ruxsat etildi.

JURAYEVA ZILOLA TUROBOVNA

O'zbekistonda sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish sharoitida inson kapitalining raqamli iqtisodiyot rivojlanishiga ta'sirini ekonometrik baholash.....582

TURDIYEV ABDULLO SAGDULLAEVICH

O'zbekiston hududlarida qurilish materiallariga talab muhiti omillarining panel bahosi.....592

TO'RAYEVA SEVINCH SIROJIDDINOVNA

Olmalik kon-metallurgiya kombinatida investitsion loyihalarni moliyalashtirish samaradorligini oshirish mexanizmlari.....602

JOMOLOV MUZAFFAR MIRZOXITOVICH

Hududlarda investitsiyalar samaradorligini kompleks baholash uslubiyoti: Toshkent viloyati shahar va tumanlari misolida.....608

KABILOVA ZEBO BABAKULOVNA

Surxondaryo viloyatining hududiy ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti va mehnat resurslari salohiyatini tahlili.....620

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

TURDALIYEV AVAZBEK TURDALIYEVICH, YIGITALIYEV OBLOYOR DONIYORJON O'G'LI

Anor (*Punica Granatum* L) ekilgan maydonlarda tuproq biologik faolligi ko'rsatkichlarining meva hosildorligi va sifatiga ta'siri.....628

SOTIBOLDIYEVA GO'ZALXON TOLIBJONOVNA, MIRKOMILOV ABOBAKIR DILSHODJON O'G'LI

Kolmatajlangan och tusli bo'z tuproqlarda biomikrolarning selektivligi.....634

BAUETDINOVA INABAT SATULLAEVNA, TEULIEV JAKSILIK BEGDULLAEVICH, ALLANAZAROV SULTANBEK REYPAZAROVICH

Kuzgi bug'doyni yomg'irlatib sug'orish va oziqlantirish me'yorlarining tuproq suv o'tkazuvchanligiga ta'siri.....643

OCHILDIYEV O'TKIR OLLANAZAROVICH, MUSURMONOV AZZAM TURDIYEVICH, ABDUG'ANIYEV ULUG'BEK BURXONIDDIN O'G'LI, AMINJONOV BUNYODBEK BAXRAMJON O'G'LI, TURAPOV URAL YUSUPOVICH, SAYFIEV SHERZOD BEKNAZAROVICH

Tok tuplaridagi hosil yuklamasi me'yorini belgilash va uning hosildorlikka ta'sirini ilmiy asoslash.....649

MUSAYEV MANSUR SAMANDAROVICH, RAVSHANOV MIRJALOL

Ma'danli o'g'itlar me'yorlarining bahorgi bug'doy navlari don hosildorligiga ta'siri.....655

SOTIBOLDIYEVA GO'ZALXON TOLIBJONOVNA, MIRKOMILOV ABOBAKIR DILSHODJON O'G'LI

Kolmatajlangan tuproqlarda paragenetik elementlarning geokimyoviy xususiyatlari: Ca va Sr misolida.....660

IDIYEVA XADICHA FAXRIDINOVNA

O'rmon fondi yerlarining raqamli kadastr pasportini gat asosida shakllantirish (Kogon tumani misolida).....667

XALILOVA KAMOLA ABDULXODI QIZI, TUXTAYEVA DINORA NAVRUZOVNA

O'zbekistonda qarag'ay (*Pinus* L.) seleksiyasi va unga qo'yiladigan talablar.....677

TURSUNOV SAYDULLO ZOKIRJON O'G'LI

Fosforli o'g'itlarning moyli zig'ir hosildorligi va hosil tarkibiga ta'siri.....683

JURAYEV JAVLON MIRZATILLAYEVICH

Ayrim ra'noguldoshlar oilasi vakillarining asalarilar soni ortishiga ta'sir etish ko'rsatkichlari.....689

IDIYEVA XADICHA FAXRIDINOVNA

O'rmon fondi yerlarining raqamli kadastr pasportini GIS monitoring ma'lumotlari asosida takomillashtirish (Kogon tumani misolida).....695

TADJIEV MARDONQUL, OCHILDEY NAJMIDDIN NARBAEVICH, ESHQURBONOVA NIGORA ALIYAROVNA

Ingichka tolali g'o'za hosildorligining navbatlab va almashlab ekish tizimlariga bog'liqligi.....703

RAXIMOVA JAMILA SHAVKAT KIZI, BERDIBAYEVA DILFUZA BAZARBAEVNA

O'rmon tugmachaguli (*Malva Sylvestris* L.)ning botanik tasnifi, tarixi, geografik areali va bioekologiyasiga oid ilmiy tadqiqotlar tahlili.....708

TADJIEV MARDONQUL, OCHILDEY NAJMIDDIN NARBAEVICH

Almashlab ekish tizimlarning ingichka tolali g'o'zaning o'sishi, rivojlanishiga ta'siri...718

ISROILOV BAXTIYOR ABDULLAYEVICH, SOLAYEVA DINORA BAXTIYOR QIZI

Marjumakni rivojlanish fazalarini davomiyligiga ekish muddati, me'yor va usullarining ta'siri.....723

ESHQURBONOVA NIGORA ALIYAROVNA

Sug'oriladigan taqir-o'tloqi tuproqlari sharoitida ingichka tolali g'o'za naviga Agrozim bioo'g'itini ta'sirini baholash.....731

ABDULLAYEVA MAVJUDA NURIDDINOVNA, EGAMURODOV SHAXBOZ

Kuzgi boshqoli don ekinlari yetishtirishda bioo'g'itlarning tuproq unumdorligi va hosildorlikka ta'siri bo'yicha ilmiy-tadqiqot ishlarining tahlili.....736

RAXMONOV AKBAR TURAQUL O'G'LI

Tut ipak qurtining biologik va pilla mahsuldorlik ko'rsatkichlariga turli oziqlantirish usullarining ta'siri.....745

CHORIEVA ZARXOL QODIROVNA

Surxondaryo viloyati Sherobod tumani o'rta sho'rlangan tuproqlarining genetik-morfologik tuzilishi.....753

TURG'UNBOYEVA ZULFIZAR G'AYRATJON QIZI

Markaziy Osiyoda yaratilgan bug'doy navnamunalarining morfo-fenologik xususiyatlari va seleksion qiymatini baholash.....758

NURMATOVA DILDORAXON ERKINJON QIZI

Yeryong'oqning "Salomat" navida tup qalinligi va o'simliklar saqlanuvchanligiga ekish sxemasi, mineral o'g'it va biostimulyatorlarning ta'siri.....762

RAXMONOV AKBAR TURAQUL O'G'LI

Tut ipak qurtining biologik va mahsuldorlik ko'rsatkichlariga kompleks preparatning ta'siri.....769

MAMASAI DOV OLIMJON ELMUROD O'G'LI, UMIDOV SHAVKAT ERGASHEVICH

Sut xomashyosini yig'ish va dastlabki sovitish rejimlarining sifat ko'rsatkichlari barqarorligiga ta'siri.....776

ABDULLAYEV ZOKIR IKROMJONOVICH, SALOHIDDINOV JAXONGIR

Qulupnay mevasini sublimatsion usulda quritishning texnologik ko'rsatkichlarini baholash.....783

YULDASHEVA GUZAL QAXXOR QIZI

Farg'ona viloyati intensiv shaftoli bog'larida fenologik fazalar bilan zararli organizmlar rivojlanishining o'zaro bog'liqligi.....789

ESHQUVVATOV JASUR

Sirdaryo viloyati sharoitida chilonjiydaning istiqbolli navlari ko'chatlarini yetishtirish texnologiyasini takomillashtirish.....794

TO'RAMATOV RUSTAM G'OPUROVICH, SHOKIROV ALISHER JO'RABOYEVICH

Qovoq navlarining takroriy muddatda yetishtirish samaradorligi.....806

JO'RAYEV SIROJIDDIN TURDIQULOVICH, ISAQOV BOBURNIRZO ULUG'BEK

O'G'LI, OLIMOVA ZULXUMORXON QAXRAMONJON QIZI, BOYLIYEV MA'RUF

G'o'zaning Gossypium Hirsutum L. mahalliy navlarida suv tanqisligiga bardoshlilikni morfofizologik va SSR markerlar asosida kompleks baholash.....812

OSERBAEVA TAMARAXAN, KUNAKBAEV NURJAN SARSENOVICH

Qoraqalpog'iston sharoitida no'xat navlari poya balandligiga ekish muddatlari va me'yorlarining ta'siri.....818

KADIROV ABDUXALIL RO'ZMAXAMMATOVICH

Qishloq xo'jaligi yerlarining toifasini o'zgartirish jarayonlarini raqamli texnologiyalar asosida takomillashtirish.....824

ABDULLAYEV ZOKIR IKROMJONOVICH, YO'LDOSHEV O'TKIR

Mahalliy sharoitda yetishtirilgan gilos mevalarini gazli muhit sharoitida saqlashning ilmiy va amaliy asoslari.....830

ESHONQULOV JAMOLIDDIN SAPORBOY O'G'LI, TASHIMOV SULTANMUROD

CHORIYEVICH, ZARIFBAYEV JASUR SHAVKATOVICH, RAHMONOVA DILRABO

Tomchilatib sug'orishning takroriy ekilgan shirin makkajo'xori hosildorligiga ta'siri.....836

TURAYEV RUHIDDIN AMIRQULOVICH, TEMIROVA SHAXNOZA

Suv fondi yerlari monitoring yuritish usulini dasturiy ta'minotda takomillashtirish....840

KAYPNAZAROV JANDOS JUMAMBETOVICH, ORINBASAROV AJINIYAZ

ASANOVICH, PIRLANOVA BAXTIGUL SHARAPATOVNA, AYTMURATOVA NILUFAR

In Vitro usulida ekinlarni ko'paytirish va gen bankni ishga tushirish istiqbollari.....854

SHOKIROV ALISHER JO'RABOYEVICH, TO'RAMATOV RUSTAM G'OPUROVICH

Takroriy ekinda qovoq navlarining hosildorligiga oziqlanish maydoning ta'siri.....860

ARTIKOVA HAFIZA TO'YMURODOVNA, SHADIYEVA SAYYORA

Soya navlari ekilgan tajriba dalasi tuprog'ining suv o'tkazuvchanligi.....865

ABDALOVA GULISTON NURANOVNA, SHIMBERGENOVA GULZINA

Turli sug'orish tartiblarining yem-xashak ekinlarining tuproqda qoldirgan ildiz va ang'iz qoldiqlari miqdoriga ta'siri.....869

ISROILOV BAXTIYOR ABDULLAYEVICH, SOLAYEVA DINORA BAXTIYOR QIZI

Marjumakni barg shakllanishiga ekish muddati, me'yori va usullarining ta'siri.....873

ABDULAZIZOVA DILNOZA ABDULAZIZOVNA

Durdona navli mosh unidan foydalanishning bug'doy unining nonboplik xususiyatlari va non sifatiga ta'siri.....879

SHAMSIYEV AKMAL SADIRDINOVICH, ABDURAXMANOV UBAYDULLA

ZULFIQOROVICH, ESHONQULOV JAMOLIDDIN SAPORBOY O'G'LI, TO'RAMURODOV

XUSNIDDIN ASLIDDIN O'G'LI

Yeryong'oq navlarini takroriy muddatda yetishtirishning tuproq suv o'tkazuvchanligiga ta'siri.....885

YULDOSHEV ISKANDAR, SOBITOV O'LMASBOY TOJAXMEDOVICH

Markaziy Farg'ona sug'oriladigan o'tloqi-saz tuproqlarida gipslashish darajasining umumiy fizik xossalarga ta'siri.....889

RAXIMOV AVAZBEK XOLMAMATOVICH, XAYDAROV BEKMUROD DO'SIYAROVICH, TOSHPO'LATOVA DURDONA SHAVKATJON QIZI

Yomg'irlatib sug'orishdan foydalanishning lalmikor maydonlaridagi ekinlar hosildorligiga ta'siri.....894

ALLAYAROV XAMZA NAZARALIYEVICH, YULDOSHEV ISKANDAR

Baxmal tumanida suv eroziyasiga uchragan lalmi tuproqlarning kimyoviy va agrokimyoviy xossalari.....900

HAKIMOVA NODIRA XAYRILLOEVNA, XALILOVA MA'MURA RAVSHAN QIZI

Tuproq suv o'tkazuvchanligiga kuzgi bug'doy va dukkakli ekinlarning ta'siri.....905

YUNUSOV SALOXIDDIN ADXAMOVICH, ABDURAXMANOV UBAYDULLA ZULFIQOROVICH, UMAROVA DILDORA HUSNUTDINOVNA, ADXAMOV BIOLDIN

Ko'katli sabzavot ekinlarini yetishtirishda bioo'g'itlar bilan oziqlantirish samaradorligi.....910

XODIYEVA SITORA SHOXABBOS QIZI

Qashqadaryo viloyati och tusli bo'z tuproqlarida ildizdan va barg orqali oziqlantirishning soya navlari o'suv davri davomiyligiga ta'siri.....920

XUSANOV SARDORBEK, MUHSINJON NODIRJONOV

Turli sug'orish texnologiyalarining sholi yetishtirishda tuproq hajm massasi o'zgarishiga ta'siri.....927

ABDULLAYEVA GULNORA ALIJONOVNA, IBRAGIMOVA DILDORA QAXRAMONOVNA, TIRKASHEVA NODIRAXON MANSUROVNA

Yangi mikroelementli o'g'itlarning qo'llashni g'o'za barg yuzasining o'zgarishiga ta'siri.....930

MO'MINOV ABDUVALI AKBARALIEVICH, DJO'RAEV MUQIMJON YAQUBJONOVICH

Global iqlim o'zgarishi sharoitida tritikale seleksiyasida stressga bardoshlilik, don hosildorligi va sifatni uyg'unlashtirishning ilmiy asoslari.....935

KOMILOV RUSTAM MAXAMMADOVICH, IDRISOV XUSANJON ABDUJABBOROVICH, SULTONMAXMUDOVA GULASAL AHMADALI QIZI

Farg'ona viloyati sharoitida takroriy ekilgan mosh navlari uchun ekish muddati, ko'chat qalinligi va oziqlantirish me'yorlarini maqbullashtirish.....941

SATTOROV OBIDJON ODINAMAXMADOVICH

Jahon uzumchiligida zamonaviy tendensiyalar va O'zbekistonning uzum ishlab chiqarish hamda eksport salohiyati.....947

AMANTURDIYEV ALISHER BALKIBAYEVICH, SAMATOV ABDULAZIZ

G'o'zaning xorijiy navlar ishtirokidagi F₁ duragay kombinasiyalarida tezpisharlik, tola chiqimi va uzunligi ko'rsatkichlarining irsiylanishi.....956

KOMILOV RUSTAM MAXAMMADOVICH, IDRISOV XUSANJON ABDUJABBOROVICH, TO'RAKELDIYEVA HAMIDAXON ISROILJON QIZI

Kuzgi bug'doydan keyin fasolni takroriy ekishda ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekish va an'anaviy ekish texnologiyalarining hosildorlik hamda resurs sarfiga ta'siri.....962

TURSUNOV NURULLO ABDURAZZOQOVICH, TURG'UNOVA NAMUNA

Namangan viloyati sharoitida yetishtirilgan kishmishbop uzum navlarining morfologik va biologik ko'rsatkichlarini baholash.....969

KUZGI BUG'DOYDAN KEYIN FASOLNI TAKRORIY EKISHDA ANG'IZGA TO'G'RIDAN-TO'G'RI EKISH VA AN'ANAVIY EKISH TEXNOLOGIYALARINING HOSILDORLIK HAMDA RESURS SARFIGA TA'SIRI

KOMILOV RUSTAM MAXAMMADOVICH

Farg'ona davlat universiteti dotsenti,
qishloq xo'jaligi falsafa fanlar doktori (PhD)

IDRISOV XUSANJON ABDUJABBOROVICH

Farg'ona davlat universiteti dotsenti,
qishloq xo'jaligi falsafa fanlar doktori (PhD)

E-mail: idrisovh256@gmail.com

TO'RAKELDIYEVA HAMIDAXON ISROILJON QIZI

Farg'ona davlat universiteti tadqiqotchisi

Annotatsiya. Maqolada kuzgi bug'doy hosili yig'ishtirib olingandan keyin fasolni takroriy ekin sifatida yetishtirishda ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekish hamda an'anaviy, ya'ni tuproqni haydash va ekish oldidan bir necha marta ishlov berishga asoslangan texnologiyalarning agronomik va resurs tejamlilik jihatlari qiyosiy tahlil qilindi. Tajriba sxemasi fasolni ikki xil ekish usulida parvarishlash, ko'chat qalinligi, dala unuvchanligi, tuproq namligi, hosil elementlari, don hosildorligi, mexanizatsiya operatsiyalari, yoqilg'i, mehnat va sug'orish suvi sarfini baholashga yo'naltirildi. Namunaviy hisob-kitoblarda to'g'ridan-to'g'ri ekish texnologiyasi ekishgacha bo'lgan davrni qisqartirishi, dala ishlarining sonini kamaytirishi va fasolni optimal muddatda ekishga imkon berishi ko'rsatildi. Hosildorlik an'anaviy texnologiyaga nisbatan barqaror saqlangan holda resurs sarfining sezilarli qisqarishi kuzatildi. Natijalar sug'oriladigan yerlarda kuzgi bug'doy-fasol tizimida tuproqni minimal bezovta qilish, ang'iz qoldiqlarini saqlash va to'g'ridan-to'g'ri ekish elementlarini joriy etish istiqbolli ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: kuzgi bug'doy, fasol, takroriy ekin, ang'iz, to'g'ridan-to'g'ri ekish, an'anaviy ishlov, resurs tejamlilik, yoqilg'i sarfi, sug'orish suvi, hosildorlik.

Аннотация. В статье представлен сравнительный анализ агрономических и ресурсосберегающих аспектов прямого посева бобов в качестве повторной культуры после уборки озимой пшеницы и традиционных технологий, основанных на вспашке и многократной предпосевной обработке почвы. Экспериментальная схема была направлена на оценку сохранения бобов при двух способах посева, толщины всходов, плодородия поля, влажности почвы, элементов культуры, урожайности зерна, механизации работ, расхода топлива, рабочей силы и воды для орошения. Расчеты показали, что технология прямого посева сокращает период до посева, уменьшает количество полевых работ и позволяет высаживать бобы в оптимальное время. Наблюдалось значительное снижение ресурсопотребления при сохранении продуктивности по сравнению с традиционной технологией. Результаты показывают, что внедрение элементов минимального нарушения почвы, сохранения зерновых остатков и прямого посева в систему озимая пшеница-боб на орошаемых землях является перспективным.

Ключевые слова: озимая пшеница, бобы, повторное севооборот, английский язык, прямой посев, традиционная обработка почвы, ресурсоэффективность, расход топлива, поливная вода, продуктивность.

Abstract. The article presents a comparative analysis of the agronomic and resource-saving aspects of two technologies for cultivating beans as a follow-up crop after winter wheat harvest: direct seeding into stubble versus the traditional method (which involves plowing and multiple pre-sowing tillage operations). The experimental design focused on evaluating bean cultivation using these two methods, specifically assessing plant density, field emergence, soil moisture, yield components, grain yield, mechanization operations, and the consumption of fuel, labor, and irrigation water. Model

calculations demonstrated that direct seeding technology shortens the pre-sowing period, reduces the number of field operations, and enables planting within the optimal timeframe. A significant reduction in resource consumption was observed while maintaining yield levels comparable to those of the traditional technology. The results indicate that implementing elements such as minimal soil disturbance, retention of stubble residues, and direct seeding within the winter wheat–bean cropping system on irrigated lands holds great promise.

Keywords: winter wheat, beans, double cropping, stubble, direct seeding, conventional tillage, resource conservation, fuel consumption, irrigation water, productivity.

KIRISH

Respublikamiz sug'oriladigan dehqonchiligida bir yilda bir maydondan ikki marta hosil olish, ayniqsa kuzgi boshqoli don ekinlaridan bo'shagan maydonlardan samarali foydalanish oziq-ovqat xavfsizligi, yer va suv resurslaridan unumli foydalanish hamda fermer xo'jaliklari daromadini oshirishning muhim yo'nalishlaridan biridir. Kuzgi bug'doy odatda yoz boshida yig'ishtirib olinadi va undan keyingi issiq davr qisqa vegetatsiyali dukkakli-don ekinlarini takroriy ekin sifatida joylashtirish uchun agroiklimiy imkoniyat yaratadi. Fasol (*Phaseolus vulgaris* L.) yuqori oziqaviy qiymati, donida oqsilning ko'pligi, bozorbopligi va ildiz tizimi bilan bog'liq biologik xususiyatlari tufayli bunday ekin almashinuvida alohida ahamiyatga ega.

Takroriy ekinda eng muhim omillardan biri – vaqt. Kuzgi bug'doy o'rimidan keyin yerning an'anaviy usulda haydalishi, tekislanishi, mola-borona qilinishi va ekishga tayyorlanishi bir necha kunni talab etadi. Har bir kechikkan kun yozgi yuqori harorat sharoitida tuproq namining yo'qolishi, vegetatsiya davrining kuzgi salqin kunlarga surilishi va hosilning to'liq pishib yetilmasligi xavfini oshiradi. Shu sababli ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekish texnologiyasi nafaqat yoqilg'i va mehnatni tejash, balki agrotexnik muddatni yutish vositasi sifatida ham baholanishi kerak.

Konservatsion dehqonchilik tamoyillarida tuproqni imkon qadar kam bezovta qilish, o'simlik qoldiqlarini dala yuzasida saqlash va ekinlar diversifikatsiyasi asosiy o'rin tutadi. O'zbekistonda olib borilgan uzoq muddatli tadqiqotlarda nol ishlov, ekinlar almashinuvi va qoldiqlarni saqlashning tuproq oziqa rejimi hamda hosildorlikka ijobiy ta'siri qayd etilgan. Shuningdek, sug'oriladigan arid sharoitda kuzgi bug'doydan keyin dukkakli ekinlarni konservatsion ishlov tizimida joylashtirish tuproq sifati va ishlab chiqarish barqarorligini yaxshilash imkonini beradi.

Adabiyotlarda nol ishlovli tizimlarda dala operatsiyalarining kamayishi hisobiga yoqilg'i va energiya sarfi keskin qisqarishi ko'rsatilgan. Dukkakli ekinlar misolida ham nol ishlov an'anaviy ishlovga teng yoki unga yaqin hosil berishi bilan birga, energiya samaradorligini oshirishi aniqlangan. Fasolda bug'doy qoldiqlarini saqlash nam tanqisligi sharoitida don hosildorligini barqarorlashtirishi mumkinligi to'g'risida ham ma'lumotlar mavjud. Demak, kuzgi bug'doydan keyin fasolni ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekish texnologiyasini mahalliy sharoitda hosildorlik va resurs sarfi bo'yicha birgalikda baholash ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Mazkur tadqiqotning maqsadi kuzgi bug'doydan keyin fasolni takroriy ekishda ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekish va an'anaviy ekish texnologiyalarining dala unuvchanligi, o'simliklarning o'sishi, hosil elementlari va don hosildorligiga, shuningdek yoqilg'i, mehnat, sug'orish suvi hamda texnologik vaqt sarfiga ta'sirini qiyosiy baholashdan iborat.

TADQIQOT OBYEKTI VA USLUBLARI

Tadqiqot obyekti sifatida kuzgi bug'doydan bo'shagan sug'oriladigan maydonda takroriy ekin sifatida yetishtirilgan oddiy fasol (*Phaseolus vulgaris* L.) olindi. Tajriba dala tajribalari metodikasining umumiy talablariga muvofiq, ikki asosiy texnologik variantni taqqoslash tamoyilida tuzildi. 1-variant – an'anaviy texnologiya: bug'doy somonini yig'ishtirish yoki maydalash, maydonni haydash, diskalash/boronalash, tekislash va oddiy seyalkada ekish; 2-variant – resurs tejamkor texnologiya: bug'doy ang'izi va maydalangan somon qoldiqlari saqlangan holda maxsus ekkich yordamida tuproqni yalpi ag'darmasdan to'g'ridan-to'g'ri ekish.

Har bir variant to'rt qaytariqda joylashtirilishi, hisob maydonchalarida dala unuvchanligi, o'rim oldidan ko'chat saqlanishi, o'simlik bo'yi, bir o'simlikdagi dukkaklar soni, dukkakdagi donlar soni, 1000 dona don massasi va biologik hamda xo'jalik hosildorligi aniqlanishi ko'zda tutiladi. Tuproq namligi ekish oldidan va vegetatsiyaning asosiy fazalarida 0–30 va 30–50 sm qatlamlarda kuzatiladi. Resurs sarfi bo'yicha har bir texnologik operatsiya uchun agregatning ish vaqti, dizel yoqilg'isi, ishchi kuchi, sug'orishlar soni va suv miqdori qayd etiladi.

Ushbu maqoladagi 1–3-jadvallarda keltirilgan miqdoriy natijalar jurnal maqolasi maketini to'liq shakllantirish uchun tuzilgan namunaviy tajriba-hisob ma'lumotlaridir. Ularni muallifning haqiqiy dala tajribasi natijalari bilan almashtirish tavsiya etiladi; shu sababli ular real tajriba o'tkazilgani haqidagi da'vo sifatida talqin qilinmasligi lozim.

Statistik tahlilda variantlar o'rtasidagi farqlar dispersiya tahlili (ANOVA) asosida baholanadi. Hosildorlik bo'yicha eng kichik ishonchli farq (EKIF05) hisoblanadi. Resurs samaradorligi esa 1 tonna don yetishtirishga sarflangan yoqilg'i, suv va mehnat miqdori, shuningdek an'anaviy texnologiyaga nisbatan tejalgan resurs ulushi orqali ifodalanadi.

OLINGAN NATIJALAR VA ULARNING MUHOKAMASI

Kuzgi bug'doydan keyin takroriy fasol yetishtirishda ekish usulining dastlabki afzalligi ekish muddatida namoyon bo'ladi. An'anaviy variantda yerga bir necha mexanik ishlov berish zarurati tufayli o'rimdan ekishgacha bo'lgan texnologik tanaffus uzayadi. To'g'ridan-to'g'ri ekishda esa kombayn ortidan ang'iz va somon qoldiqlari bir tekis taqsimlangach, qisqa muddat ichida ekishga kirishish mumkin. Bu ayniqsa iyun oyining yuqori haroratli sharoitida tuproqning tabiiy namini saqlab qolish uchun muhimdir.

1-jadval

Ekish texnologiyasining fasol ko'chat qalinligi va hosil elementlariga ta'siri

Variant	Dala unuvchanligi, %	O'rim oldidan saqlanish, %	Dukkak, dona/o'simlik	Don, dona/dukkak	1000 don massasi, g	Hosildorlik, s/ga
An'anaviy ekish	86,2	82,4	15,8	4,2	318	24,6
Ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekish	88,9	85,7	16,6	4,3	322	25,8
Farq, ±	+2,7	+3,3	+0,8	+0,1	+4	+1,2

Namunaviy natijalarda ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekilgan variantda dala unuvchanligi 88,9 % ni, an'anaviy variantda 86,2 % ni tashkil etdi. O'rim oldidan saqlangan o'simliklar ulushi ham mos ravishda 85,7 va 82,4 % bo'ldi. Bunday farqni ekish qatlamida namning yaxshiroq saqlanishi, somon qoldiqlarining tuproq yuzasini bevosita quyosh nurlaridan himoyalashi hamda ekishning erta bajarilishi bilan izohlash mumkin. Shu bilan birga, ang'iz miqdori me'yordan ortiq va notekis bo'lsa, ekkich disklarining ishlashi qiyinlashishi mumkin; demak, kombaynda somonni sifatli maydalash va bir tekis sochish to'g'ridan-to'g'ri ekishning muhim shartidir.

Hosil strukturasi bo'yicha to'g'ridan-to'g'ri ekishda bir o'simlikdagi dukkaklar soni 16,6 dona, 1000 dona don massasi 322 g bo'lib, an'anaviy variantdan biroz yuqori shakllandi. Namunaviy hisobda don hosildorligi 25,8 s/ga ni, an'anaviy variantda esa 24,6 s/ga ni tashkil etdi. Farq 1,2 s/ga yoki 4,9 % ga teng. Bu ko'rsatkichlar to'g'ridan-to'g'ri ekishning asosiy maqsadi hosildorlikni keskin oshirishdan ko'ra, uni barqaror saqlagan holda ishlab chiqarish xarajatlari va resurs sarfini kamaytirish ekanini ko'rsatadi.

Fasolning takroriy ekin sifatidagi muvaffaqiyati suv rejimiga kuchli bog'liq. An'anaviy haydashda tuproqning nam qatlami yuzaga chiqarilib, yozgi issiq va shamol ta'sirida bug'lanish tezlashadi. Ang'iz qoldiqlari esa sirtning aerodinamik va radiatsion sharoitini o'zgartirib, namning bevosita bug'lanishini kamaytirishi mumkin. Bug'doy qoldiqlarining fasol hosiliga ijobiy ta'siri, ayniqsa suv tanqisligi kuchaygan yillarda, xorijiy tadqiqotlarda ham qayd etilgan.

2-jadval

Fasolni ekish texnologiyalari bo'yicha asosiy resurs sarfi (1 ga uchun)

Ko'rsatkich	An'anaviy ekish	To'g'ridan-to'g'ri ekish	Tejalish	Tejalish, %	Izoh
Mexanizatsiyalashgan operatsiyalar, marta	6	2	4	66,7	Haydash va ekisholdi ishlavlari qisqaradi
Dizel yoqilg'isi, l/ga	56	23	33	58,9	Asosiy tejash tuproqqa ishloldan
Mehnat sarfi, kishi-soat/ga	8,6	4,1	4,5	52,3	Dala kirishlari kamayadi
Ekishgacha sarflangan vaqt, kun	4-5	1-2	3 kun gacha	—	Optimal muddat yutiladi
Mavsumiy sug'orish suvi, m ³ /ga	3900	3600	300	7,7	Nam saqlanishi hisobiga

Resurs sarfi bo'yicha farq hosildorlikdagi farqdan ancha katta bo'ldi. Namunaviy hisobda an'anaviy texnologiyada 1 gektarga 56 l dizel yoqilg'isi sarflangan bo'lsa, to'g'ridan-to'g'ri ekishda 23 l/ga sarflanib, 33 l/ga yoki 58,9 % yoqilg'i tejaldi. Mexanizatsiyalashgan operatsiyalar sonining 6 tadan 2 tagacha qisqarishi traktorning dala bo'ylab ortiqcha yurishini, tuproqning qayta-qayta zichlanishini va agregatlar amortizatsiya xarajatlarini ham kamaytiradi.

Mehnat sarfi 8,6 kishi-soat/ga dan 4,1 kishi-soat/ga gacha kamayishi mumkin. Bu ayniqsa g'alla o'rimidan keyingi qisqa muddatda bir vaqtning o'zida ko'p maydonni takroriy ekinga tayyorlash zarur bo'lgan xo'jaliklar uchun muhim. Ishchi kuchi va texnika bandligining kamayishi ekishni optimal agrotexnik muddatda yakunlashga yordam beradi.

To'g'ridan-to'g'ri ekishning yana bir muhim jihati – suvdan foydalanish samaradorligi. Namunaviy variantda mavsumiy sug'orish me'yori 3900 m³/ga dan 3600 m³/ga gacha, ya'ni 300 m³/ga yoki 7,7 % ga kamaydi. Bu ko'rsatkich qat'iy universal me'yor emas: tejash darajasi tuproqning mexanik tarkibi, ang'iz qoplaminig qalinligi, sizot suvlari sathi, sug'orish usuli va ob-havo sharoitiga bog'liq. Shunga qaramay, konservatsion tizimlarda qoldiqni saqlash suvdan foydalanish samaradorligini oshirishi to'g'risidagi ilmiy natijalar mavjud.

Xalqaro tajribalarda nol ishlovli ekishning yoqilg'i sarfini sezilarli kamaytirishi qayd etilgan. Masalan, ayrim dala sinovlarida nol ishlovli ekish an'anaviy tizimga nisbatan yoqilg'ini 75–80 % gacha, birinchi sug'orish suvini esa 10–25 % gacha tejagan. Dukkakli ekinlardan faba bean misolida nol ishlov an'anaviy ishlovga nisbatan energiya jihatidan samaraliroq bo'lib, qayta tiklanmaydigan energiya sarfini kamaytirgan. Ushbu ma'lumotlar fasol uchun mahalliy tajribada olinadigan natijalarni baholashda ilmiy fon sifatida xizmat qiladi.

O'zbekistonning qurg'oqchil sharoitida olib borilgan tadqiqotlarda nol ishlov, ekinlar diversifikatsiyasi va o'simlik qoldiqlarini saqlash kombinatsiyasi tuproqdagi oziqa elementlari hamda hosildorlikni yaxshilagani ko'rsatilgan. Bu natija kuzgi bug'doydan keyin dukkakli ekinni joylashtirishning faqat bir mavsumlik iqtisodiy foyda emas, balki ekinlar tizimi va tuproq unumdorligi nuqtai nazaridan ham istiqbolli ekanini anglatadi.

3-jadval

Hosildorlik birligiga nisbatan resurs samaradorligi

Ko'rsatkich	An'anaviy ekish	To'g'ridan-to'g'ri ekish	O'zgarish
1 t don uchun yoqilg'i, l	22,8	8,9	–61,0 %
1 t don uchun suv, m ³	1585	1395	–12,0 %
1 t don uchun mehnat, kishi-soat	3,50	1,59	–54,6 %
Suvdan foydalanish mahsuldorligi, kg/m ³	0,63	0,72	+14,3 %

Resurs samaradorligini hosil birligiga nisbatan hisoblash texnologiyalar o'rtasidagi farqni yanada yaqqol ko'rsatadi. Namunaviy hisob bo'yicha an'anaviy variantda 1 tonna fasol doni yetishtirish uchun 22,8 l yoqilg'i sarflangan bo'lsa,

to'g'ridan-to'g'ri ekishda 8,9 l sarflandi. Suv sarfi mos ravishda 1585 va 1395 m³/t ni tashkil etdi. Shunday qilib, hosildorlikning 4,9 % ga oshishi fonida bir tonna mahsulotga to'g'ri keladigan yoqilg'i, mehnat va suv sarfining kamayishi texnologiyaning resurs samaradorligini belgilovchi asosiy natija hisoblanadi.

Biroq to'g'ridan-to'g'ri ekish texnologiyasini joriy etishda bir qator tashkiliy-agrotexnik talablar mavjud. Birinchidan, kuzgi bug'doy o'rimida somon va poya qoldiqlari dala bo'ylab bir tekis tarqatilishi lozim. Ikkinchidan, seyalkaning kesuvchi disk yoki tishlari ang'iz qoplamini yorib, urug'ni belgilangan chuqurlikka bir xil joylashtira olishi kerak. Uchinchidan, begona o'tlarni boshqarish tizimi oldindan rejalashtirilishi zarur, chunki mexanik ishlovlar soni kamayishi bilan begona o'tlar nazoratining boshqa usullariga talab ortadi. To'rtinchidan, fosforli oziqlantirish va biologik azot fiksatsiyasini faollashtirish, jumladan mos rizobial preparatlar bilan urug'ni inokulyatsiya qilish masalalari texnologiyaning alohida elementi sifatida o'rganilishi maqsadga muvofiq.

An'anaviy ishlovning ayrim sharoitlarda afzalliklari ham mavjud: kuchli zichlangan, notekis, sho'rlanish yoki irrigatsion cho'kma bilan bog'liq muammoli maydonlarda bir martalik chuqur yumshatish zarur bo'lishi mumkin. Shu sababli konservatsion texnologiya "hech qachon tuproqqa ishlov bermaslik" tarzida emas, balki dala holatiga mos holda ortiqcha ishlovlarni kamaytirish va biologik-fizik jarayonlardan samarali foydalanish tamoyili sifatida qaralishi kerak.

Takroriy fasolda ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekishning iqtisodiy samarasi, avvalo, yoqilg'i, texnika ish vaqti, amortizatsiya va mehnat xarajatlarining kamayishidan shakllanadi. Bundan tashqari, ekish muddatining 2–3 kun oldinga surilishi vegetatsiya davridan to'liq foydalanish, kuzgi sovuq tushishidan oldin donning pishib yetilishi va yig'im-terim xavfini kamaytirishi mumkin. Mazkur bilvosita samara pul hisobida har doim ham alohida ko'rinmasa-da, takroriy ekin texnologiyasida juda katta ishlab chiqarish ahamiyatiga ega.

XULOSA VA AMALIY TAVSIYALAR

1. Kuzgi bug'doydan keyin fasolni takroriy ekishda ang'izga to'g'ridan-to'g'ri ekish texnologiyasi ekishgacha bo'lgan dala operatsiyalarini keskin qisqartiradi va qisqa agrotexnik muddatdan samarali foydalanish imkonini beradi.

2. Namunaviy hisoblarda to'g'ridan-to'g'ri ekishda fasol don hosildorligi 25,8 s/ga, an'anaviy ekishda 24,6 s/ga bo'lib, hosildorlik 1,2 s/ga yoki 4,9 % yuqori shakllandi. Mazkur raqamlar maqola maketi uchun model qiymatlar bo'lib, jurnalga yakuniy topshirishda haqiqiy tajriba natijalari bilan almashtirilishi kerak.

3. To'g'ridan-to'g'ri ekish variantida dizel yoqilg'isi sarfi namunaviy hisob bo'yicha 56 dan 23 l/ga gacha, mehnat sarfi 8,6 dan 4,1 kishi-soat/ga gacha, mavsumiy sug'orish suvi esa 3900 dan 3600 m³/ga gacha kamaydi. Natijada bir tonna don yetishtirishga sarflangan resurs miqdori sezilarli qisqardi.

4. Texnologiyaning samaradorligi kuzgi bug'doy somonini maydalab bir tekis taqsimlash, to'g'ridan-to'g'ri ekishga mos seyalkadan foydalanish, begona o'tlarni

integratsiyalashgan boshqarish, optimal ko'chat qalinligini ta'minlash hamda sug'orish va oziqlantirish rejimini dala sharoitiga moslashtirishga bog'liq.

5. Sug'oriladigan yerlarda kuzgi bug'doy-fasol takroriy ekin tizimi uchun to'g'ridan-to'g'ri ekishni turli tuproq tiplari va fasol navlarida ko'p yillik dala tajribalarida sinash, iqtisodiy samaradorlik, tuproq zichligi, nam zaxirasi, organik modda va biologik faollik ko'rsatkichlari bilan birgalikda baholash tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта. – М.: Агропромиздат, 1985.
2. Jumayev Z., Sirimov A. Moshning ang'izga ekish agroteknikasi // Sug'oriladigan yerlarda boshqoli g'alladan keyin ekiladigan takroriy ekinlarni parvarishlash bo'yicha tavsiyalar. – Toshkent, 1995. – B. 18–22.
3. Iminov A.A. Qisqa navbatlab almashlab ekish tizimlarida asosiy hamda takroriy ekinlardan yuqori va sifatli hosil olish agrotekhnologiyalarini takomillashtirish: q.x.f.d. dissertatsiyasi. – Toshkent.
4. Qodirova D., Yuldasheva Z., Khudayqulov J. va boshq. No-till, crop residue management and winter wheat-based crop rotation strategies under rainfed environment // *Frontiers in Agronomy*. – 2024. – 6:1453976.
5. Khalilova L., Namozov F., Teshaboyev Sh. va boshq. Arid irrigated winter wheat and soybean cropping under conservation tillage systems // *Frontiers in Sustainable Food Systems*. – 2025.
6. Puniya R., Bazaya B.R., Kumar A. va boshq. Effect of residue and weed management practices on weed flora, yield, energetics, carbon footprint, economics and soil quality of zero tillage wheat // *Scientific Reports*. – 2023. – 13:19311.
7. Implications of No-tillage System in Faba Bean Production: Energy Analysis and Potential Agronomic Benefits // *The Open Agriculture Journal*. – 2018. – Vol. 12. – P. 270–285.
8. Yield and yield components of common bean as influenced by wheat residue and nitrogen rates under water deficit conditions // *Journal of Agriculture and Food Research*. – 2022.
9. Sangwan M., Ahatsham M., Siwach M. va boshq. Participatory on-farm research on no-till wheat sowing: sustainable crop residue management // *Indian Journal of Agronomy*. – 2026. – Vol. 70(1).
10. Adil M., Wang Z., Chen Y. va boshq. Long-term impacts of agronomic practices on winter wheat yield, water use efficiency, and nitrogen use efficiency in global dryland regions: A meta-analysis // *Soil & Tillage Research*. – 2025. – Vol. 253. – 106653.

Mas'ul muharrir: Beglayev Uchqun

Musahhih: Boltayev Nurali

Sahifalovchi va dizaynerlar: Normurodov Sarvar,
Sharipov Shoxruh

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul hisoblanadi. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqolalar, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: licht-1989@mail.ru

Jurnalning telegram manzili: t.me/agrobiznes_elektronjournal

Telefon raqami: +998939018320, +998934393000

Jurnal rasmiy sayti: <https://www.agrobiznesjournal.uz>

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 30.11.2024-yildagi №364/5-sonli qarori bilan 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari bo'yicha, 08.05.2025-yildagi №370/5-sonli qarori bilan 06.00.00-Qishloq xo'jaligi fanlari bo'yicha "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga kiritilgan.

"Agrobiznes, fan va texnologiyalar" ilmiy-amaliy elektron jurnali 2023-yil 23-maydan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan C-5669225 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №083688

Manzilimiz: Toshkent viloyati, Qibray tumani,
Universitet ko'chasi, 2-uy